

Bokföringsnämnden
Box 7849
103 99 STOCKHOLM

Förslag till kapitel 11 och 12 om finansiella instrument (K3)

Statistiska centralbyrån (SCB) lämnar följande yttrande över rubricerad remiss. Yttrandet begränsas till synpunkter som rör myndighetens verksamhet i egenskap av statistikproducent samt sådana förhållanden som SCB har kunskap om och erfarenhet av.

1 Sammanfattning

SCB förordar i första hand att kapitel 11 ska gälla som rekommendation för redovisning av finansiella instrument. Om inte detta är möjligt förordar SCB i andra hand att kapitel 12 ska gälla som rekommendation. Ur statistiksynpunkt är det minst lämpliga alternativet att företagen har möjlighet att själva välja redovisningsprincip, eftersom det kan leda till att olika definitioner används för samma post i balansräkningen. Det blir svårt att veta vilka uppgifter man får in från företagen och kvaliteten i statistiken riskerar därmed att bli sämre. Att kapitel 11 förordas i första hand beror på att definitionerna stämmer väl med undersökningen Företagens Ekonomi (FEK), där en stor mängd data hämtas från administrativt material. Undersökningar som påverkas förutom FEK är även Betalningsbalansen och Balansstatistiken (BAST).

SCB har inga synpunkter på förslaget att den redovisningsprincip som valts även ska kunna tillämpas i koncernredovisningen.

2 Allmänna synpunkter

Ur SCB:s synvinkel är det en fördel om alla företag redovisar sina finansiella instrument på samma sätt. Valmöjligheter för företagen när det gäller värdering av balansposter är generellt sett negativa för statistikändamål, särskilt vid användandet av administrativt material. Det kan leda till att SCB får in uppgifter som skiljer sig från den definition som behövs för att uppfylla kraven enligt EU-förordningen och nationalräkenskaperens krav. De företag som rapporterar in via enkät kan

få svårigheter att lämna efterfrågade uppgifter ifall definitionen skiljer sig från den redovisningsprincip de har valt.

SCB förordar i första hand att kapitel 11 ska gälla som rekommendation för redovisning av finansiella instrument. Om inte detta är möjligt förordar SCB i andra hand att kapitel 12 ska gälla som rekommendation.

SCB samlar till övervägande del in uppgifter avseende juridisk person och har därför inga synpunkter på förslaget att den redovisningsprincip som valts även ska kunna tillämpas i koncernredovisningen.

3 Kapitel 11

I undersökningen Företagens Ekonomi (FEK) samlas uppgifter om balansräkningen in till anskaffningsvärden. Värdering av finansiella instrument enligt kapitel 11 stämmer därför väl överens med definitionen i FEK. Undersökningen använder sig till stor del av administrativt material från företagens skattedeklarationer (SRU). Med definitionerna enligt kapitel 11 kommer underlaget från SRU att stämma väl överens med den värdering som ska gälla för balansposter i FEK.

Enligt kapitel 11 ska derivatinstrument värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. I SCB:s balansstatistik och i betalningsbalansen ska företagen lämna uppgifter om derivat till verkligt värde på balansdagen. Användningen av kapitel 11 skulle därför kunna orsaka vissa problem för företagen att lämna rätt uppgifter. I dessa undersökningar används dock inget administrativt material, vilket underlättar för SCB att ändå kräva in uppgifter enligt en definition som skiljer sig från företagens redovisning.

Enligt punkt 11.54 ska en säkrad fordran eller skuld värderas till säkrad kurs. När SCB samlar in uppgifter till betalningsbalansen ska fordringar och skulder redovisas osäkrade till ursprungligt nominellt värde och till aktuell kurs vid rapporttillfället. Derivatet som används för säkring ska redovisas till verkligt värde. Lydelsen av punkt 11.54 kan dels orsaka problem för företagen att lämna rätt uppgifter och dels försvåra avstämningar av lämnade uppgifter mot företagens årsredovisningar.

4 Kapitel 12

I FEK samlas uppgifter om balansräkningen in till anskaffningsvärden. Värdering av finansiella instrument enligt kapitel 12 skulle därför kunna innebära svårigheter för företagen att lämna in rätt uppgifter till FEK. Avstämningar mot företagens årsredovisningar kommer att försvåras. En risk för uppblåsning av företagens balansräkningar finns ifall värdering till verkligt värde kommer in i rapporteringen. Denna risk är överhängande för de företag som samlas in via administrativt material (SRU). För dessa företag (hela näringslivet utom de 500 största företagen) görs i princip ingen granskning av balansräkningen utan uppgifter från bokslut används

rakt av. Användningen av kapitel 12 i företagens redovisning kommer därför troligen att medföra överskattningar av företagens finansiella tillgångar och skulder i FEK.

För BAST:ens och betalningsbalansens del skulle det till övervägande del vara positivt om företagen väljer att följa kapitel 12 vid värdering av finansiella instrument. Dessa undersökningar är dock inte lika sårbara för förändringar som FEK. Eftersom BAST och betalningsbalans inte använder administrativt material har de möjlighet att kräva in uppgifter enligt andra definitioner än de företagen använder i sin redovisning. Dessutom stämmer värderingen av övriga finansiella skulder enligt punkt 12.23 inte fullt ut med den definition som direktinvesteringsslån har i betalningsbalansen.

Beslut i detta ärende har avgjorts av avdelningschef Folke Carlsson i närvaro av biträdande avdelningschef Cecilia Hertzman samt handläggare Barbro von Hofsten, föredragande.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Avdelningen för ekonomisk statistik

Folke Carlsson

Barbro von Hofsten